

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΧΑΝΑ ΑΡΕΝΤ, ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

29-30 Μαρτίου 2024

Αμφιθέατρο UNESCO
Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

UNIVERSITY of NICOSIA | ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τμήμα Νομικής

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Παρασκευή, 29 Μαρτίου

9:45-10:00	Χαιρετισμοί Αχιλλεύς Κ. Αιμιλιανίδης, Καθηγητής, Κοσμήτορας Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Λευκωσίας Αριστοτέλης Κωνσταντινίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Νομικής Πανεπιστημίου Κύπρου	12:40-13:00	«Το δικαίωμα να έχουμε δικαιώματα»: Η κριτική της Arendt στα δικαιώματα του ανθρώπου και του πολίτη Φωτεινή Βάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας Ιονίου Πανεπιστημίου
10:00-10:30	Κεντρική Ομιλία Ο νόμος επί γης και το δικαίωμα να έχεις δικαιώματα Βάνα Νικολαΐδου-Κυριανίδου, Καθηγήτρια, Πρόεδρος του Τμήματος Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ	13:00-13:20	S.A.S v. France: Μετααποικιακός φεμινισμός και ανθρώπινα δικαιώματα υπό το φως της επανερμηνείας του Αρεντικού έργου Στεφάνια Μιχαηλίδου, Δικηγόρος, ΜΔΕ Νομικής
10:30-11:50	ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ Συντονιστής: Στέργιος Μήτας, Επίκουρος Καθηγητής, Νομική Σχολή Πανεπιστημίου Λευκωσίας	13:20-13:40	Συζήτηση
10:30-10:50	Πολιτική και τα τρία ονόματα του δικαίου στη νομική φαινομενολογία της Χάνα Άρεντ Τζούλια Χρυσοστάλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου του Γουέστμινστερ	13:40-15:10	Διάλειμμα για καφέ
10:50-11:10	Ανθρώπινα δικαιώματα στην Hannah Arendt. Κριτική και μια φυσιοκρατική φαινομενολογική επαναθεμελίωση Πάνος Θεοδώρου, Καθηγητής, Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Κρήτης	15:10-16:50	ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ Συντονιστής: Χάρης Παπαχαράλαμπος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Νομικής Πανεπιστημίου Κύπρου
11:10-11:30	Φαινομενολογία και ιδεολογία στη δικαιοπολιτική σκέψη της Hannah Arendt Χάρης Παπαχαράλαμπος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Νομικής Πανεπιστημίου Κύπρου	15:10-15:30	Η πρόσληψη της Hannah Arendt από τη σύγχρονη γαλλική πολιτική φιλοσοφία: Η ανάγνωση του «δικαιώματος στο να έχεις δικαιώματα» από τους Cl. Lefort και E. Balibar Γιάννης Φλυτζάνης, Διδάσκων Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ, Μεταδιδακτορικός ερευνητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας ΕΚΠΑ
11:30-11:50	Συζήτηση	15:30-15:50	Η Arendt υπό το αναστοχαστικό φως του Lefort ή: Το ζήτημα του Πολιτικού μέσα από το δίπολο Δημοκρατία/Ολοκληρωτισμός και οι συναφείς «εκλεκτικές συγγένειες» στη σύγχρονη πολιτική θεωρία Σπύρος Μακρής, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών ΠΑΜΑΚ
11:50-12:20	Διάλειμμα για καφέ	15:50-16:10	Η παραμελημένη συμβολή της Άρεντ στη θεωρία της δημοκρατίας των συμβουλίων Ανδρέας Τάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Νομική Σχολή ΑΠΘ
12.20-13.40	ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ Συντονιστής: Πάνος Θεοδώρου, Καθηγητής, Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Κρήτης	16:10-16:30	Οι μετασχηματιστικές δυνατότητες της τεχνολογίας και η πολιτική σημασία της: Ένας κριτικός προβληματισμός για τη συμβολή της Η. Arendt στην κατανόηση της σχέσης της πολιτικής με τη νομική ρύθμιση της τεχνολογίας Ελένη Ρεθυμιωτάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Νομική Σχολή ΕΚΠΑ
12:20-12:40	Είναι το «δικαίωμα να έχεις δικαιώματα» ένα φυσικό δικαίωμα; Αλφρέδος Σταϊνχάουερ, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης ΔΠΘ	16:30-16:50	Συζήτηση
		16:50-17:10	Διάλειμμα για καφέ

17:10-18:50	ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ <i>Συντονιστής: Αλέξιος Πέτρου, Καθηγητής, Σχολή Επιστημών Αγωγής Πανεπιστημίου Λευκωσίας</i>
17:10-17:30	Η απουσία της αγάπης για τον κοινό κόσμο και της επένδυσης των νόμων ως το κατεξοχήν παιδαγωγικό πρόβλημα στη σύγχρονη Δύση Αλέξανδρος Θεοδωρίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Σχολή Επιστημών Αγωγής ΔΠΘ
17:30-17:50	Η φιλοσοφία για την εκπαίδευση της Χάνα Άρεντ και τα δικαιώματα των παιδιών Ιωάννης Χριστοδούλου, Λέκτορας, Τμήμα Κλασικών Σπουδών και φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Κύπρου
17:50-18:10	Η γλώσσα ως πράξη ανάμνησης και ως πολιτική μαρτυρία: Ο Paul Celan επιζητά δικαίωση Ελένη Παναγιωτίδου, Υποψήφια διδάκτορας, Τμήμα Παιδαγωγικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Λευκωσίας
18:10-18:30	Χάνα Άρεντ, η αισθητική διάσταση ως λειτουργία του Πολιτικού Ιορδάνης Κουμασίδης, Διδάσκων στο Παιδαγωγικό ΕΚΠΑ και στο ΕΑΠ
18:30-18:45	Συζήτηση
18:45-19:45	Πρώτη Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζης. Η επικαιρότητα της σκέψης της Άρεντ <i>Συντονίστρια: Ελένη Ρεθυμιωτάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Νομική Σχολή ΕΚΠΑ</i> Συζητούν: • Σπύρος Μακρής, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών ΠΑΜΑΚ • Τζούλια Χρυσοστάλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Νομική Σχολή Πανεπιστημίου του Γουέστμινστερ • Κωνσταντίνος Τσιμάρας, Καθηγητής, Κοσμήτορας Νομικής Σχολής Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου

Σάββατο, 30 Μαρτίου

9:50-11:30	ΠΕΜΠΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ <i>Συντονίστρια: Φωτεινή Βάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας Ιονίου Πανεπιστημίου</i>
9:50-10:10	Οι πόλεμοι της μνήμης για το Ολοκαύτωμα και η έννοια της γενοκτονίας: Μια κριτική προσέγγιση του έργου της Hannah Arendt Κωνσταντίνος Τσιούτρας, Υποψήφιος διδάκτορας Νομικής, Goethe-Universität Frankfurt
10:10-10:30	Η Hannah Arendt της Margarethe von Trotta (2013): η κινηματογραφική αναπαράσταση μιας φιλοσοφικής σκέψης Μαρίνα Μαροπούλου, Διδάσκουσα Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ

10:30-10:50	Ιμάνουελ Καντ, Χάνα Άρεντ και το «δίκαιο των ξένων» Στέργιος Μήτας, Επίκουρος Καθηγητής, Νομική Σχολή Πανεπιστημίου Λευκωσίας
10:50-11:10	Για μια κριτική προσέγγιση της βίας ως αντιπολιτικής κατάστασης, ανελευθερίας και αναλήθειας στο έργο της Hannah Arendt Έφη Δούση, Δικηγόρος, ΜΔΕ στην Κοινωνική Ανθρωπολογία και στην Εγκληματολογία
11:10-11:30	Συζήτηση
11:30-11:50	Διάλειμμα για καφέ
11:50- 13:10	ΕΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ <i>Συντονιστής: Ιωάννης Χριστοδούλου, Λέκτορας, Τμήμα Κλασικών Σπουδών και Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Κύπρου</i>
11:50-12:10	Οι θέσεις της Άρεντ για τη δικαιοσύνη της τυραννίας στην τραγική σκέψη των αρχαίων Ελλήνων Αλέξιος Πέτρου, Καθηγητής, Σχολή Επιστημών Αγωγής Πανεπιστημίου Λευκωσίας
12:10-12:30	Πολιτική, ελευθερία και νόημα στην ιστορία: Η Άρεντ για την ενδεχομενικότητα μέσω του Ιωάννη Σκώτου και του Βάλτερ Μπένγιαμιν Μιχάλης Δαγτζής, Υποψήφιος διδάκτορας, Τμήμα Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ
12:30-12:50	Hannah Arendt. Τα μονοπάτια της δικαιοσύνης Κατερίνα Καρούνια, Υποψήφια διδάκτορας, Τμήμα Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ / Paris I Panthéon-Sorbonne
12:50-13:10	Συζήτηση
13:10-14:15	Δεύτερη Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζης. Η επικαιρότητα της σκέψης της Άρεντ <i>Συντονιστής: Αχιλλεύς Κ. Αιμιλιανίδης, Καθηγητής, Κοσμήτορας Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Λευκωσίας</i> Συζητούν: • Βάνα Νικολαΐδου-Κυριανίδου, Καθηγήτρια, Πρόεδρος Τμήματος Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ • Χάρης Παπαχαράλαμπος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Νομικής Πανεπιστημίου Κύπρου • Ανδρέας Τάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Νομική Σχολή ΑΠΘ • Νικήτας Χατζημιχαήλ, Καθηγητής, Τμήμα Νομικής Πανεπιστημίου Κύπρου

Χορηγός: Α&Α Κ. Αιμιλιανίδης, Κ. Κατσαρός & Συνεργάτες ΔΕΠΕ

